

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová a lap szellemi részét
illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová az előfizetések, hir-
detmények intézendők.

Felelős szerkesztő és kiadó:

id. SZILBER JÁNOS.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket jutányos árákért
vesz fel a kiadóhivatal.

Egy rókaról két bőrt.

A legutóbb tartott képviselő tes-
tületi közgyűlés Réti Ferencz indítvá-
nyára elhatározta városunkban a köte-
lező tűzoltóság felállítását.

Hogy mily szűk látkörrel bír a
tűzoltói szervezetek szükségességéről,
a tűzbiztonsági viszonyokról az indít-
ványt tevő, arra nézve elég, ha fel-
említjük hogy ugyancsak Réti Ferencz
községi képviselő indítványára egye-
sítettett a tűzoltóparancsnoki és ren-
dőrbiztosi állás.

Kevés logika kell ezen rögeszme
helytelen voltának megállapításához,
ha tudjuk azt, hogy mennyire fontos
veszély esetén a tűzoltói csapatok
együtt működése s éppen ezért min-
den lehető meg kell tenni arra nézve,
hogy az összes tűzoltói intézmények egy
kalap alá vonva, egy parancsnokság
intézkedéséből működjenek, mert csakis
így érhető el a kívánt sikeres működés.

Es mégis hogy történt, Réti Fe-
rencz indítványára be lett szüntetve a
községi parancsnoki állás, helyette
ugyancsak 600 kor. javadalmazással
a 4 városi tűzoltó kapott parancsno-
kot a rendőrbiztosban. Holott ha a
községi tűzoltó parancsnoki állás nyer
betöltést, akkor a 25 tagból álló önk.
tűzoltók parancsnoksága alá be le-
hetett volna osztani a 4 városi tűzol-
tót, mint ahogyan az eddig is volt s
így egy 29 tagból álló, egyégesen
működő csapat feltétlen megfelel Cson-
grád tűzbiztonságának.

Réti Ferencz községi képviselő
most egy újabb rögeszmével akarja
korrigálni előbbi agyhibbanásának szü-
leményét; a kötelező tűzoltóság fel-
állításával.

A kötelező tűzoltóság felállításá-
val újabb helytelen, a községre nézve
káros intézkedés megtételébe hajszolta
a közgyűlést Réti Ferencz községi
képviselő szüklátása s erőszakossága.
Mert hiába van valakinek raffinált ér-
zéke az árvavagyon kezeléséhez, za
még mindig laikus a tűzrendészet kivá-
nalmainak okszerű kielégítéséhez.

Mert anynyi bizonyos, hogy Cson-
grádot, kinek ezidőszerint van önk.
és várositűzoltósága, a vármegye semmi
szin alatt sem szorithatta volna bele a
kötelező tűzoltóság szervezésébe.

Tehát ki van zárva, hogy Cson-
grád képviselő testülete nem önként

szervezi a kötelező tűzoltóságot. S
vajjon mely körülmények teszik ezt
szükségessé?

(Folyt. köv.)

Amerikai levél.

J. † M. † J! Fairport, Ohio-állam, 1903. július 27.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Becses lapja részére az alábbi közle-
ményt mellékelem, azt hiszem érdekelni fog-
ja az amerikai népszabadság a magyar népet.
Bizony Amerika jó iskola nekünk ide szakadt
magyaroknak, melyet semmi pénzzel sem
lehetne érdeme szerint megfizetni, mert itt
látjuk, hogy a szó nemes értelmében vett
szabadság nemcsak érdemessé, hanem va-
gyonossá és meglegedetté is teszi a népet.
Merem állítom, hogy Amerika e tekintetben
unicum a világon. Jó dolga is van itt, külö-
nösen a mi plézőnkön a letelepült magyar-
ságnak, hetenként megkeresnek 30—35 dol-
lárt 150—175 koronát. Mikor és mennyi idő
alatt keresne otthon ennyit? Az igaz, hogy
még dolgoznak és nehéz munkát végeznek
erte reggel hat óráig este hétig, de hát van
is látszatja munkájuknak. Közegészségi álla-
potaink igen jók, mert fölséges üde, tengeri
lévegőnk és aranyiszta, egészséges ivó
vizünk van. Az itteni erős levegőt már ma-
gam is megszoktam. A mellett Isten áldó
keze csodálatosan elősegíti vállalkozásunkat.
Templomunkat minden szükségességekkel beun-
deztük, most már harmoniumunk is, van még
pedig igen jó, a templomban is egyik énekes
emberünket, Bertics Jánost, ki különben kö-
zönséges kikötői munkás, félév alatt sikerült
kezelésébe annyira betanítanom, hogy most
már minden nehézség nélkül kíséri rajta az
énekeket. Uj paplakunk tető alatt áll, a nél-
kül, hogy gyűjtést kellett volna rá eszközöl-
nünk a nép között. Igen csinos épület lesz
és kellemes otthont fog nyújtani. Remény-
lem Nagyboldogasszonyra bele fogunk köl-
tözni. Most vasárnap, július 26-án ünnepeltük
igen megható módon gyászmisével és alkalmi
szent beszéddel, elhunyt Szentséges Atyánk,
XIII. Leo pápa emlékét, mert köznapokon
munkában van népünk és legtöbbször mi-
nistráns nélkül végzem a szent misét, a mi
Amerika különleges viszonyainál fogva itt
meg van engedve. Kartársamat, Ft. Policsek
Károly, Nyitramegyében volt handlovai ple-
bános urat, időközben New-Ierseg államban
Alphárra hívták meg az ottani magyarok
plebánosnak és ő el is fogadta ezen meg-
hívást és jul. 24-én tőlünk eltávozott. A do-
log ugy történt, hogy a Clevelandban meg-
jelenő „Magyar Hirmondó“ a magyarországi
lapok után két izben is támadó cikket hoz-
zott ellene és én megczáfoltam az ellene
felhozott vádakát, hogy azok semmi alappal
sem bírnak, mert csak azért volt kénytelen
hazáját elhagyni, hogy hazafias meggyőző-
désénél fogva nem lépett a pánszláv papok
szolgálatába és ezek a miatt való boszusá-
gukban felállítását ellene a nép egy részét
és ő, hogy ne kelljen hiveivel kellemetlen-
kednie, önként lemondott plebániájáról és
biztatásomra kijött Amerikába az itteni ma-
gyarok ügyét szolgálni. Ez a cikk aztán

megragadta az alphári kath. magyarok figyel-
mét és irtak nekem, hogy a Főtisztelendő
urat küldjem el hozzájuk, mert ők ép most
építik a templomot. Alpha New-yorktól délre
fekszik, nem messze az Atlanti oceántól. Kül-
önben egy másik új plebánia is van készü-
lőben tőlünk öt óra járásnyira South-Lorain-
ban. Az ottani kath. magyarok, kik igen szép
számmal vannak, engem kértek fel, hogy ha-
vonként legalább egy vasárnapon misét és
magyar prédikációt tartanék nekik az ottani
angol templomban. De hát ez a hely Fair-
porttól annyira van, mint Budapest Szeged-
hez. Azért ottléttemkor azt ajánlottam nekik,
hogy sokkal helyesebb lesz, ha önálló ple-
bániát szerveznek, mert így elforgácsolódik
pénzüik, a mennyiben öt dollárt kellene fizetni
minden egyes esetben az angol templom
használatáért, ugyanannyit kárpótláskép a
fairporti templomnak a miért ezen vasárnapi
perselypénztől elesnék. Nekem is kellene két
dollár uti költség és ők mégis zsellérek ma-
radnának. Ha pedig plebániát szerveznek,
megmarad a pénzüik és övék lesz a templom,
meg a plebánia, mit rajta építenek. A south-
loraini magyarok el is fogadták ezen aján-
latomat azon kijelentéssel, hogy azonnal
templom hely után néznek és augusztus 2-án
vezetésem alatt megalakítják a hitközségi
szervezetet. Mondhatom South-Lorain igen
kedves hely Elyria város közelében egy
erdőben a Lorain folyó partján, széles befá-
sított utcákkal, kikötővel és óriási gyártele-
pekkel. Most építenek ott egy csőgyárat,
mely kilencezer munkást fog foglalkoztatni.
Azért a plebánia is egyike lesz a legjobb
amerikai magyar plebániáknak, a Clevelandi
püspöki megyében. Hát tisztelt Szerkesztő-
ség, ezért jöttem én ki Amerikába, hogy azt
gondoltam, nagyobb hasznára leszek itt Ame-
rikai magyar véreimnek, ha ilyen dolgokkal
foglalkozom, mintha politikai ellenfeleim ked-
véért fogházban, vagy börtönben ülök, mert
hiszen otthon is csak az volt a nagy baj, a
miért liberális ellenfeleim kitűrni nem akar-
tak és nem tudtak, hogy a népet szolgáltam
és a nép bajain akartam segíteni. Hazafüi
üdvözlettel

HEGYI ANTAL
fairporti magyarlelkész.

Községi közgyűlés.

(Folytatás.)

Ez után a póttárgysorozat első tárgya
került tárgyalás alá. A vallás és közoktatás-
ügyi miniszter leirata a gazdasági iskola épí-
tése ügyében. A miniszteri leirat némi hozzá-
járulást ajánl fel a gazdasági iskola fönntartá-
sához, ha város megfelelő gazdasági taninté-
zetet épített. A szükmarku miniszteri leirat
a gazdasági ismétlő iskola felállításához
felszerelésekre 10 éven át évenként 300
korona segélyt, tanítóilak építése esetén pe-
dig a gazdasági ismétlő iskola fennállásáig
szintén 300 korona évi lakbérilletmény megtéri-
tését ajánlja fel.

A miniszteri leirat felolvasása után Dr.
Szarka Mihály községi képviselő elmondja,
hogy a gazdasági ismétlő iskola mennyire
nem felel meg annak a czélnek, mit a kép-
viselő testület a gazdasági ismétlő iskola

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

létesítésétől várt s minek biztos elvárásában meg nem csonkította a község vagyonát a gazdasági telepek átengedett földterülettel, mely után a község 1000 korona haszonbért élvezett a nélkül, hogy arra csak egy krajczár kiadása is lett volna a községnek. Így forgácsolódik szét a község vagyona, így apadnak ki a község jövedelmi forrásai anélkül, hogy azért a község bármily uton kárpótolhatnák s a közvagyon elforgácsolásával folyton emelkedik a község pótdólya, mert egyéb jövedelmeit a község céltalanul eldobja magától. Kéri tehát a közgyűlést, hogy küldjön ki kebeléből egy bizottságot, melynek alkalmi lesz tanulmányozni, hogy mennyibe kerülne a gazdasági iskola épületének emelése, hol volna czélszerű felépíttetni stb.

A községi képviselő testület mellözve Dr. Szarka Mihály községi képviselő indítványát tudomásul vette a vallás és közoktatásügyi miniszter rendeletét s felhatalmazza a községi előjáróságot, hogy az iskolai alapterhére maximális 7000 korona költséggel a gazdasági ismételő iskola telepén tanítói lakot, tantermet s megfelelő gazdasági épületet emeltesse s a szükséges felszereléseket s állatállományt szerezzze be.

Ugyancsak a póttárgysorozatban volt felvéve a vármegye által szervezett azon tűzrendészeti szabályrendelet tárgyalása, mely a kötelező tűzoltóság felállítását célozza a vármegye összes községeiben.

A vármegyei határozatot Réti Ferenc községi képviselő, a tűzoltói intézmények kifogyhatlan alakítója, naptrend előtt ismertette a közgyűléssel, ajánlva azt a legmelegebben a közgyűlésnek. Ezzel szemben Söhly Gyula főjegyző kifejtette, hogy Csongrád tűzbiztonságának az önkéntes és városi tűzbiztonság teljesen megfelel s a kötelező tűzoltóság szervezésével csak zaklatásnak és újabb megterhelésnek teszi ki a képviselő testület a város polgárságát, minek dacára Réti Ferenc megmaradt óhajta mellett, hogy a kötelező tűzoltóság felállítsák.

Ugyancsak napirend előtt szólott Réti Ferenc községi képviselő a mámai és nagy-rét pótdólyának törlesztéséről, nem különben az ide vonatkozó jegyzék 6 héten belől való elkészítéséről.

UJDONSAGOK.

— **A Keresztény Szövetkezetek** Országos központjának igazgatója, főtisztelendő Dr. Wildfeue Károly ur, városunkba időzik. A tegnapi napot a helybeli keresztény fogyasztási szövetkezet ügykezelésének revidálásával töltötte el, ma pedig Tömörkényre rándult át, hogy az ottani keresztény fogyasztási szövetkezet rendkívüli közgyűlésén részt vegyen. Mi üdvözöljük Dr. Wildfeue urat, akinek fáradhatatlan buzgalma a Keresztény szövetkezetek központját a fejlődés olyan fokára emelte, hogy az ma már ország szerte elismert tekintélyes nagy intézmény és képes megvalósítani mind azon reményeket, melyeket Magyarország keresztény közönsége hozzá fűzött. Erdemes a megemléstésre, hogy a Csongrádi Keresztény Fogyasztási Szövetkezet a központ kötelekébe tartozó szövetkezetek között a legelső.

— **Táncestély.** Évtizedekkel tekinthetünk vissza a múltba és még sem találunk oly fényes és oly sikerült mulatságot, mint amilyet az uri fiatalok Szent István Király napján, e héten rendezett. Referadáként ez estélyről csak a legmélyebb elismerés és őszinte öröm hangján emlékezhetünk meg, mely első sorban a kitűnően szervezett, előkelő rendezőseget, aztán Csongrád város intelligens közönségét illeti. A táncestély lefolyásáról tudósításunk a következő:

Szokatlanul komor, hideg esős, őszi idővel köszöntött be Szent István napja. Már a reggeli órákban látható volt, hogy a mulatság a „Magyar Király” kerthelyiségében nem tartható meg, miért is a rendezőség a „Kaszinó” helyiségét alakította át bál-teremmé. A feljárt virágfákkal s szőnyegekké lett díszítve, minek fényét a virágok közt elhelyezett lampionok rendkívül emelték. A szünni nem akaró sűrű ködös eső miatt már a délután folyamán intézkedett a rendezőség, hogy a község, a rendelkezésére bocsátott, zárt és fedes kocsikon jelenhessék meg a táncestélyen. De annál kellemesebb lett az idő a kora estvel órákban. A több heti forró szárazságtól tikkadt, poros levegőt felfrissítő eső után valódi öröm volt élvezni az ozonduz légjótékony hatását. És ez minden

esetre hozzájárult a nagy sikerhez. Kilencz óra tájon gyülekezett a bál közönség a legnagyobb számban. Az ötvenhárom tagu rendezőségéből 10—15-en már a díszes kapubejáratnál fogadták az érkezőket, felvezetve őket a terembe. Fél tízkor kezdődött az első lassu csárdás, minek lejtését harminc pár kezdte el a leglelkesebb hangulatban. Szünóra előtt az elsőt, utána pedig reggel fél 4 órakor a második negyest 35 pár táncolta, ami magában véve elég dokumentum a fényes sikerhez. De a rendkívüli jó hangulatot leginkább bizonyítja, hogy a község csak az 5 órai harangszó után oszlott szét: mindenki vágyva a viszontlátás.

A közvélemény és általános kritika az, hogy Csongrádon soha még ilyet sikerült elite mulatság nem volt! — A megjelent hölgyek névsora a következő: **A s s z o n y o k:** Bozó Mihályné, Bodola Aladárné, Dr. Buk Hermanné, Egressy Lászlóné, özv. Fekete Istvánné, Gyovay D. Istvánné, Király Gergelyné, Kádár Györgyné, Kovács Lajosné, Kocsis Józsefné, Lajos Györgyné, Mernyó Mihályné, Miskolczy Ferenczné, Pesthy Tihaménné, Rásonyi Papp Istvánné, Schvarcz Izóné, Tasnády Imréné, Vladár Sándorné, Viesner Lajosné, Zarnóczai Jánosné. **L á n y o k:** Bodola Ilonka, Bojács Eszti, Borsos Rózsika, Bozó Annuska, Fekete Mariska, Gillinger Ilonka, Gyovay Mariska, Herke Janka, Herke Jolánka, Kemény Málka, Király Ilonka, Kocsis Erzsike, Mernyó Francziska, Miskolczy Aranka, Pesthy Irmuska, Szatmári Józsa, Szatmári Janka, Solthy Rózsika, Tholt Margitka, Tholt Rózsika, Várady Erzsike, Zarnóczay Mariska. — A jótékonycélra történt felülfizetéseket a rendezőség jövő számunkba nyújtatja. Addig is fogadják az illetők őszinte köszönetüket.

— **Helypénzszedő pimaszkodás.** Helypénzszedőink sok esetben maguk inczirozzák a piaci botrányt azáltal, hogy a nagyközönséggel arcátlanokodnak. Az elmúlt pénteken is nagy botrányt rögtönzött az egyik helypénzszedő, mivel egy kenyérfőző nő az egy kenyere után járó egy krajczár helypénz megfizetésétől olyképen akart megmenekülni, hogy a kövezet oly helyére tette le az arulni kenyérét, hol már valaki az nap árult s a fizetett helypénzt a téglára jegyezte kretáival a helypénzt felvevő közeg. Nagy csalást vélt itt felfedezni a piaczhelypénz éber beszédője s a kétálleres csalási kísérletet éktelen ordításban leplezte le, mi közben többször neki szaladt az asszonyok, mintha bősziült bika módjára fel akarná azt lökni. Látva a község a 2 filleres hecczet, többen mosolyogtak az eseten, mire a helypénzszedő fenyegető arcátlanokodással fordult egyeseknek, hogy bátorságot vesznek maguknak az ő komoly funkcióján mosolyogni. Felhívjuk a rendőrbiztos figyelmét ezen pimaszkodásra, mert elvégre a községet meg kell valakinek védeni a piaci botrányoktól.

— **Országos vásárunk,** mely a mai napon a jószágvásárral vette kezdetét nagyforgalmunak ígérkezik. Különösen a javításra alkalmas sertések keltek túl magas áron. A szarvasmarhák bár alacsony áron cseréltek gazdát, de a nagy kereslet nem hiányzott. Az ugynevezett aprólékos, gyalogvásár holnap vasárnap lesz megtartva.

— **Búcsú bál.** Az ált. Ipartestület szombaton lezajlott búcsú bála egy erkölcsileg, mint anyagilag nagy sikerűnek mondható. Méltó gyümölcsét hozta itt az összetartás. Kár hogy az össziparosság holmi szédelőgép pénzhajzásának tört enged, akik szemérmetlenül élnék vissza a czímmel és bárhol mulatságot tendeznek az „Iparosság” nevében, mint ezt már többször tették és próbálgatják majd a közeli „Kisasszony” napján is. Az Ipartestület mindig méltóságának megfelelő mulatságot rendez. Ezt pedig támogatni kell minden jobberzésű polgárnak, mert erre serkenti a jótékonyág gyakorlása utáni vágy is, amennyiben az Ipartestület mindig csak ily célú mulatságok rendezését határozza el. Őszintén üdvözöljük iparosainkat és ha nem volna pusztában elhangzó kiállítás, felhívjuk a jövőben a magasabb intelligenciájú közönséget is az ilyes nemes célú, szép mulatságok támogatására, mert sajnos azt mindeddig nem tapasztaltuk. Rendezzen tehát az össziparosság gyakrabban ilyen mulatságot és azt támogatjuk, de undorral fordulunk el holmi Pigler, Rigler stb. féle pénzhajzától. A búcsu-bál hölgyközönsége a következő volt: **A s s z o n y o k:** Busa Imréné, Bogár Györgyné, Bráz Józsefné, Bánfi Józsefné, Csányi Pálné, Deák Gáborné, özv. Dragorics Lajosné, Ertl Béláné, Farsang Félxné, Gábor Ferenczné, Gyovai Rókusné, Herke Vincéné, Hopp Farkasné, Kása István, Kiss Mihályné, Kallai Imréné, K. Kovács Jánosné, Kanizsai Antalné, Komáromi Imréné, László Mátyásné, Makány Gáspárné, Mészáros Istvánné, özv. Náfrádi Józsefné, Papp Sándorné, Pózsik Mihályné, Paróczai Józsefné, Pitrik Jánosné, Szepesi Józsefné, Surányi Józsefné, Szabó Istvánné, Ujszászi Jánosné, Ujszászi Imréné, Ujszászi Antalné, Vári Dánielné, Vincze Istvánné. **L á n y o k:** Bánfi Francziska, Busa Mariska, Bogár Ma-

riska, Bogár Ágneska, Csányi Piroska, Deák Margitka, Deák Rózsika, Forgó Mariska, Faragó Mariska, Forgó Jolánka, Fehér Annuska, Farsang Ilonka, Fekete Mariska, Fábián Mariska (Félegyháza), Fehér Annuska, Fehér Mariska, Hamsinger Ilonka (Alpár), Kalmár Mariska (Alpár), Kanizsai Francziska, Kovács Valérka, Komáromi Em muska, Konkoly Margitka, K. Bodor Erzsike, Kis Rózsika, László Mariska, Molnár Mariska (Czibakháza.) Mészáros Terike, Német Margitka, Náfrádi Mariska, Po-czik Margitka, Patyi Mariska, Paróczai Rozsika, Pitrik Juliska, Réh Ágneska, Starman Irénke (Alpár), Szepesi Modolka, Szabó Etelke, Szokodi Etelka, Szalnika Mariska, Tóth Mariska, Vári Etelka, Vincze Mariska, Zakariás Lolácska (Tés). **F e l ü l f i z e t t e k:** Nagys. és föhiszt. Porupszki József 4 kor. Pitrik János és Krigler Mihály urak 1 kor. Krigler Lajos, Sarusi Lajos, és Joanovits János urak 40 fillér.

— **Épülő Csongrád.** Tagadhatatlan, hogy Csongrád község az utolsó időben, de különösen ebben az évben nagyon szépen kezd épülni. Egyre-másra emelkednek az új házak s a Sohly Gyula főjegyző háza is disziteni fogja a várost, valamint a Dobayné háza szintén emelni fogja a szentesi körut ház-sorának értékét. Három bolthelyisége különben többet fog jövedelmezni, mint másutt egy 6 szobás lakás. Szóval a város épülni, fejlődni fog, csak az a kár, hogy nem lehet a rendezett tanácsu városok kedvezményeit élvezni a csongrádiaknak, mert itt új épület, vagy toldaléképület csak 10 évig adómentes, oly helyen ahol még nem volt épület; régi épület helyére emelt új épület pedig csak 8 évig adómentes; holott rendezett tanácsu városokban új épületek és toldaléképületek 15 évi adómentességben részesülnek. lerombolt házak helyébe emelt épületek pedig nem 8, de 12 évi adómentességben részesülnek az 1896. évi XXIII. t.-cz. 45. §-a szerint.

— **Szégnyéből a halálba.** A Tiszából egy 18 évesnek látszó, állapotos nő holttestét halászták ki e hó 20-án, melyet a gypmester kocsin a temetői hullaházba szállítottak. Bonczoltatása alkalmával megállapított, hogy az uriasan öltözött nő 1 hó óta állapotos. Kitétele ismeretlen.

— **Automobil városunkban.** Tudvalevően Kunfélegyházán az iparos ifjuság nagyszabású népünnepélyt határozott el megtartani. Hogy nagyobb legyen a mulatság iránt az érdeklődés, az élelmes rendezőség egy automobil kocsit rendelt le budapestről, mely a közönséget a mulatság színhelyére lett volna hivattva szállítani. Mivel azonban a szent István-napi népünnepélyt elmosta az egész nap tartó eső, az automobil kocsit is feleslegessé vált. Az automobil tulajdonosa oszt át rángult a jó műuton városunkba, vesztére azonban, mert mire ide megérkezett az esti szürkület beállott s így nem tudva az ördögös masinát megfelelő kormányzásban részesíteni, az neki ment a Magyar Károly szálloda előtt levő kórakásnak, minek folytán a szerkezet annyira megrongálódott, hogy az csak alapos javítás után folytathatta útját vi-szafelé Budapestre.

Polgár Sándor orvosi műszer, kötszer és sérv kötő-gyár, mely tíz év óta fennáll a legjobb hírnévnek örvendő cég, ahol minden szakmába vágó czikket nemcsak a legjutányosabb áron, hanem legtökéletesebben elkészítve kaphatni. Prospektussal vagy felvilágosítással szívesen szolgál Polgár Sándor orvosi műszergyáros Budapest, VII. Erzsébetkörút 50 sz.

— **Nagyobb gazdák** már rég érdeklődnek, hol láthatnának n a g y o b b benzinkomobilt üzemben. Jó alkalom most megtekinteni nagyszabású visontai Kovács László urnál Vámosgyörkön egy üzemben lévő 20 lóerős drezdai benzinkomobilt, amely egy legnagyobb fajta cséplőt hajt.

— **Férfiak ingyen kapnak gyógyszert** a legújabb találmányu, amely visszaadja az elveszett erőt. Mindenki aki érte ir, próbasomagot száz oldalas könyvvel együtt, jól becsomagolva ingyen kap. Ez a legcsodálatosabb csodaszert, a mely már ezeket mentett meg, a kik ifjúkori bűnök következtében nembeli betegségben, syphilis és elvesztett férfierőben szenvednek. Ez oknál fogva az intézet rá szánta magát, hogy bárkinek ingyen küld egy csomag gyógyszert felvilágosító könyvvel együtt. Ezzel a házirovással a betegség odahaza is gyógykezelhető és mindenki, aki ifjúkori bűnök folytán nembeli betegségben, eme gyöngeség vagy pedig chornikus betegségben szenvednek odahaza maguk kezelhetik magukat. Ez a gyógyszer azokra a szervekre hat, a me-

lyeknek az erősödése szükségeltetik és csodálatos eredménnyel gyógyítja a már évek óta tartó betegségeket. Öregek és fiatalok a Stadte Medical intézetnek alulírt czimen irhatnak, a honnan a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban is azokat akarja megmenteni, a kik kezelést végett nem hagyhatják el otthonukat. A próba szállítvány meggyőződést arról, mily könnyen gyógyítható meg e borzasztó betegség odahaza. Az intézet kivételt nem tesz, bárhol irhat magyarul az orvosságért, mit titoktartás mellett postafordultával egy gyógyszer szállítvány könyvvel mindjárt megküldetik. Irjon még ma. A szállítvány oly szépen van csomagolva, hogy annak tartalmát nem fogja senki sem kitudni. A levelet következőképpen kell címezni. Stadte Medical Institute, 6920. Elektron Buil-Sing' Fort Wayne, Ind. America. Minden levelet frankirozni kell.

A közönség köréből.

(E rovatban díjtalanul engedünk teret közérdekű fel-
szólamlásoknak, a felelőség azonban a beküldőt terheli.)

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Meg vagyok győződve, hogy b. lapja a közérdek szolgálatában áll, mi arra bátorít, hogy a nagyközönség érdekében az alábbiakat nyilvánosságra hozni nem tartozkodom.

A bucsu alkalomra vidéki vendégeim érkeztek, kiknek társaságában részt vettem a városi népkertben tartott táncmulatságon, hol egy asztalnál helyet foglalva bort és sört rendeltem. Kivánságom csakhamar teljesítve lőn, amennyiben a vendéglős egyik pinczéje asztalunkra helyezte a rendelt italokat.

Az asztalunkhoz kiszolgált bornak csu-
folt csevizében ezer számre uszkáltak a kü-
lönféle bacillusok, ugyannyira, hogy az köz-
egészségügyi szempontból is teljesen ihatatlan volt.

Többen megvizsgáltuk az ihatatlan, piszkos bort s kértem a vendéglőst, hogy amennyiben az talán tévedésből szolgáltatott volna ki, cseréljék fel iható borral, ez azonban még Illés Sándor rendőrmester sürgetésére sem történt meg, hanem ahelyett egyik pinczér az általam kifizetett pohár bort felkapta asztalomról s ki öntötte tartalmát a földre.

Ez az eljárás annyival is inkább sértett, mivel végül szándékoztam a bort fölülvizsgáltatni, mire nézve fent nevezett rendőr őrmestert fel is kértem, hogy járjon közben, illetve a bor lefoglalásával tegye azt lehetővé.

Ezek elmondása után azt vagyok bátor kérdező az egészségügyi hatóságtól, megengedhetőnek tartja-e, hogy a vendéglős urak a közönséget — drága pénzért — rossz s így ihatatlan, egészségi szempontokból meg nem engedhető italokkal traktálják.

Csongrád, 1903. augusztus 20.

Kész szolgálja
B u s a I m r e.

Innen onnan.

Fél hogy lelővik.

Ludrovai Tóth István azért nem válaszol a „Csongrádi Lap” mult vasárnapi számában nemesi előnévét támadó közleményre, mivel attól tart, hogy László Ignác le lövi; ki már erre a czélra — ha a hírnek hinni lehet — nagy mennyiségű puskaport szerzett be.

Mi azonban, dacára annak, hogy László Ignácot 3 évig képezték mint ménlegényt a fegyverforgatásban, miről a mezőhegyesi méntelep őt igazolvánnyal is ellátta, mégsem tartjuk helyénvalónak a — hallgatást.

Irodalmi jelentés.

Szavahihető egyének állítják, hogy Réti Frenec közelebb terjedelmes művet bocsát sajtó alá.

A terjedelmes munka czime: „Tűzoltói szervezet” lesz, mely első fejezetében különösen meg fogja világítani a tűzoltó parancsnok és rendőrbiztos egy személyben való foglalatásának előnyeit, a második kötet az önk. és városi tűzoltóság mellé a kötelező tűzoltóság felállításának elkerülhetlen szükségét tárgyalja.

A mű az árvavagyon kezelését nem öleli fel.

Különösen a tűzoltói szakkörök nagy érdeklődéssel tekintenek a tűzoltóság nagy szervezőjének öme munkájára elé.

2274/1903. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kallai Lajos végrehajthatónak Kallai Viktor férj. Surányi Istvánné és társai elleni 44 korona 30 fillér tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a csongrádi 11,692. száma telekjegyzőkönyvből szerkesztett 1925. számú betétben A. I. 1—6 sorszám alatt felvett a 8168—8174 hrszámú XXII. májai dűlőben, tanyaföldnek megfelelő 8810/1. b. 8810/2. 8811., 8812/1., 8816/1. b. és 8820/2. kat. hrszámú ingatlanokból a Surányi Istvánné szül. Kallai Viktória, Kovács Mihályné szül. Kallai Veronát, továbbá Kallai Erzsébet, János, Margit, István, Mihály és Zsófiát kiskorukat illető 8/10-ed rész és pedig a 716/1893. tkvi számú végzéssel C. I. alatt id. Kallai János javára bekebelezett eltartási és eltemetési kötelezettség, valamint a 799/1897. tkvi számú végzéssel C. a. alatt özv. Kallai Jánosné szül. Ujvári Terézia javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog épségben tartása mellett 1255 korona 64 fillér ezennel megállapított kikiáltási árban 1903. évi szeptember hó 11-ik napjának d. e. 9 órájkor a csongrádi kir. járásbíró helyiségében árverés alá fog bocsátatni s a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10⁰/o-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1903. június 27.

A csongrádi kir. jbróság mint tkvi hatóság.

Laurisin
kir. albiró.

2507/1903. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a hódmezővásárhelyi takarékpénztár végrehajthatónak valamint vácz egyházmegyei kegyes alapítványok pénztára és Fehér Alajos csongrádi lakos mint Majoros János gondnoka csatlakozott végrehajthatónak — Miskolczi Ferenc és neje Adler Hermina csongrádi lakos végrehajtást szcnvedettek elleni 860 korona, 2800 korona, 1876 korona 56 fillér és 480 korona tőke s jár. iránti ügyében a csongrádi 4175 számú telekjegyzőkönyvből szerkesztett 5982 számú betétben A. I. 1. sorszám alatt felvett, Miskolczi Ferenc és neje Adlet Hermina nevében álló a 767. hrsz. birtokrészletnek megfelelő 654. kat. hrszámú 167 nszöl beltelkes és azon lévő III/68. számú ház a belsőségben 1600 korona, — továbbá a csongrádi 8810. számú telekjegyzőkönyvből szerkesztett 5983. számú betétben A. I. 1—2. sorszám alatt felvett Miskolczi Ferenc és neje Adler Hermina nevében álló a 6780/3. b. hrszámú birtokrészletnek megfelelő 12,589., 12,590/2. kat. hrszámú együtt 1255. nszöl térfogatu öreg szőlők dűlőben lévő szőlőföld 856 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az 1903. évi szeptember hó 22-ik napjának d. e. 9 órájkor a csongrádi kir. járásbíró helyiségében árverés alá fog bocsátatni s a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10⁰/o-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez le-

tenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1903. július 16.
A csongrádi kir. jbróság, mint tkvi hatóság:

Laurisin
kir. albiró.

Özv. Cserna Györgyné Templom-
utczában levő háza igen kedvező
feltételek mellett eladó. — Ugyan-
ott két lakás is van kiadó.

Két jó forgalmu borbély
üzlet vidéken esaládi ügyek
miatt azonnal eladó. Czím a
kiadóhivatalban.

POLGAR SANDOR orvosi mű- és
kötésznél
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50.

Legjutányosabban beszerezhető legjobb ta-
lálmányu sérvkötők, összes betegápolási eszközök
és kötszerek. Haskötők, egyenestartók, orthopae-
dai fűzők és járógépek, műláb és műkéz saját
műhelyében a legpompásabban készül. Valódi
francia különlegességek és óvszerek F. Berg u-

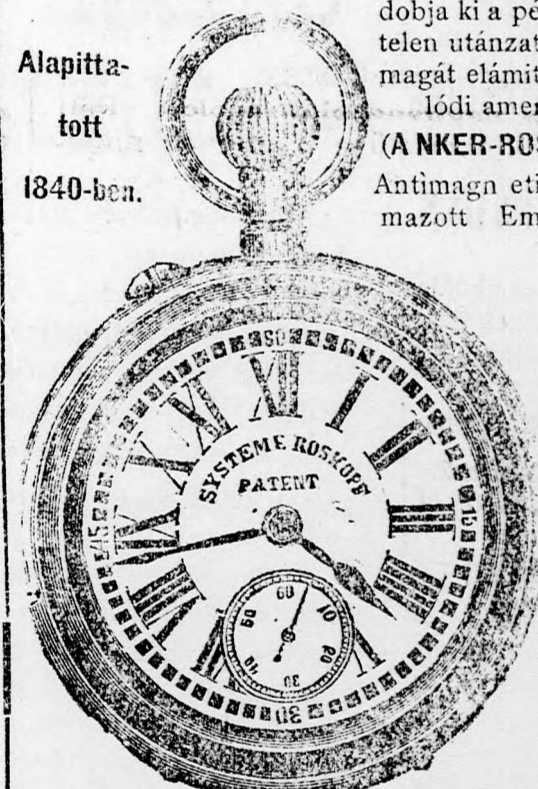
rend fűls párisi gyárából.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Fenti címre ügyelni tessenék!!

Teljesen ingyen

Alapítta-
tott
1840-ben.

dobja ki a pénzt, ha érték-
telen utánzatok által hagyja
magát elámitani. Az én va-
lódí amerikai Nickel

(ANKER-ROSKOPF-ÓRAM

Antimagna etique) szabadal-

mazott Email-számlappal,

itt látható min-

ta szerint 36

órai járással eg-

gyedűli. Kiváló

ellenállóképes-

sége, valamint

pontos járása

által a legked-

veltetb és a lé-

tező le g j o b b

strapa óar Kü-

lönösen ajánl-

ható tiszték-

nek, vasuti hi-

va fal no-

k o k, csendör-

ség, pénzügy-

őrség, kalau-

zok, gépészek és mindazok részére, kik egy erős, meg-
bizható és tartós órát akarnak. Ara egy szép nikkel lán-
czal és tokkal együtt csak

6 korona, 3 évi jótállással 3 darab vételnél
csak 5 korona.

Nem megfelelő esetében kicserélem, vagy a pénzt visz-
szadom. Szétküldés az első amerikai órágyárak vezér-
képiselete által

BÖHNEL MIKSA, óras Bács, IV., MARGA-

RETENSTRASSE 48/59.

a cs. és kir. állami hivatalnokok szállítója.

Óvás: Kereskedők Roskopf-órákat pléh-tokkal és imitált
papír-Email-számlappal ajánlanak. Ily óra nálam 1 frt. 75
kr. és megjegyzem, hogy én nem vagyok kereskedő ha-
nem óras. Az én óráim finom szabadalmazott Email-
számlappal vannak ellátva, pontosan szabályoztak és
mindent, a mi nincs feuti czéggel yzéssel ellátva, utasít-
suk határozottan vissza.

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLITÓ.

FERNOLENDT

czipófénymáz fekete és sárga czipők minden bőrminőséghez a
legjobb fénymáz a világon és fényerém világos czipőkhöz, a
legszebb fényt adják és a bőrt tarlossá teszik. Elviselt, toltosczipők
rása, vagy barna bőrből a Lyosin (diszfénymáz) által, mintha
ujakká lennének.

Alapítattott 1832.

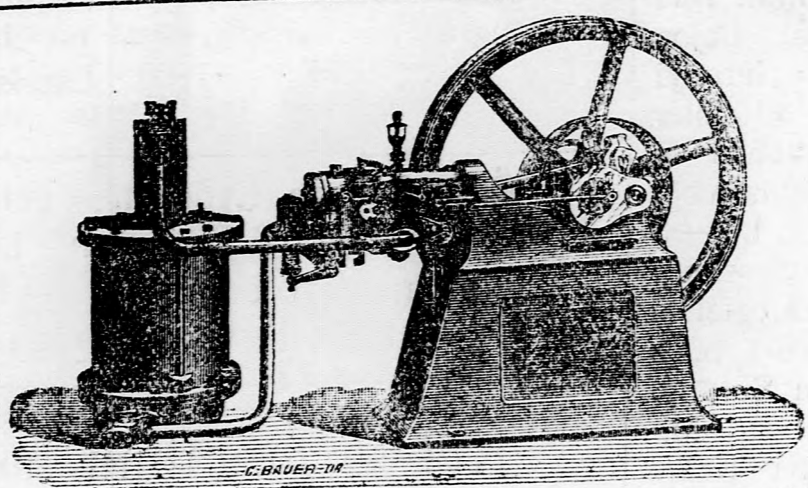
Gári raktár Wien, I., Schulerstrasse 24. Kapható mindenütt.

Közel 8000 motor 60,000 lóerővel a legteljesebb meglegedésre szállítva.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

(ezelőtt Hillei) fióktelepe és műhelye:

Gellért Ignác és társánál,
Budapest, VI., Teréz-körút 41. Telefon 1291.

Ajánljuk az elismert legjobb, legtekélyesebb, legtartósabb gyártású, leg-egyszerűbb kezelési és legolcsóbb üzemű drezdai benzin-motorokat és lokomobilokat és széngázfejlesztős (generátoros) motorokat.

Malomüzemre, darálásra, takarmánycamrákba, tejgazdaságoknak, favágáshoz, vízemelésre, csépléshez és minden más munkához a legjobb vízmerő.

A drezdai motorok minden versenyvizsgálaton és kiállításon a legelső díjakkal lettek kitüntetve.

Referenciák: a legelőkelőbb malomtulajdonosok, uradalmak és gyárvállalatok.

Kedvező fizetési feltételek!! — Legmesszebb-menő jótállás!!

64 kitüntetés és 8 állami érem

Ajánljuk az étkező n. é. gazdaközönségnek, nagyvárosoknál, Kóvács László úrnál Városgyőr-kén (Héves megyében) működő drezdai benzinlokomobil leg-nagyobb fajta (10 lóerős) osepélvel csepélesi munkában való megtekintését.

A kolozsvári gazdasági kiállításon folyó évi szeptember hó 5., 6., 7. és 8-án egy drezdai stabil benzin-motor és egy drezdai benzinlokomobil lesz üzembe állítva.

Epilepsia.

A ki nyavalyatörésben, gör-csökben s más ideggyógyász-szenned, kérje azon fü-zetet, melyet ingyen és bérmentve küld Schwanen-gyógyszertár Frankfurt a/M

Az egész or-szágban s kü-lönösen var-ro iskolákban be van ve-zetve.

Varrógép szétküldés
BÉCS, VI.,
Mariahilfer-strasse 62.
Strauss.

Előnyösen ismert szétküldés tanítók hivatalnokok és egye-sületek tagjainak.

Minden zör-gés nélkül varr, s könnyű já-ratu, egyszerű szerkezetében feltűnően ele-gans a legutóbbi idők leg-tökéletesebb vívmánya. Ez idő szerint a legelőnyösebb családi gép lábhatásra, be-zárható fedellel.

Elektra 5 sz. 41 frt. — 4 heti próba idő és 5 évi írás-beli jótállás biztosítatik.

Azon gépek, melyek a próba időben nem működ-nek kívánalom szerűen, saját költségemre visszaküldhetők s készséggel visszaveszem. Tanítókknak, hivatalnokoknak, nem különben privát sze-mélyeknek sok ezer WERT-HELM varrógépet teljes meg-elegedésre szállítottam, ame-lyek bármelyike megtekin-tető.

Kérjen elismerő leveleket és árjegyzéket!

CREME IDEAL

A legjobb kéz- és arczenőcs, kiváló finom és illatos, emul-saszt mindennemű bőrküritést, szepőlőt, májfoltot, pattanásokat stb. Nem zsíros, nappal is hasz-nálható, mert nem látszik a bő-rön, kitűnően tartja az arcport, azért mulatságok előtt kitűnően alkalmas.

Gyönyörű kiállításban ára 1 korona. — Venus mosdóvíz 1 korona és hozzávaló szappan 80 fillér. — Kapható a főrak-tárban

VÖRÖS KERESZT
GYÓGYSZERTÁR
TORONTÁL-SZÉCSÁNY.

CSONGRÁDON:
Wiesner Lajos gyógyszerész ur-nál „SZT.-RÓKUS” gyó-gy-szertár.

Betegek egészségesek lettek, gyengék erősek lettek.

Kiváló ételíxir, híres orvosok által feltalálva, mely minden ismert bajt gyógyít. A csodával határos gyógyítások ereitől elve. A régi világ titka, a hosszú élet, meg van fejtve.

Évek hosszú során át türelmesen tanulva és kutatva a mult poros akáiba és a jelen orvosi tudományokban, dr. Wood amerikai orvos azt a

Dr. Wood

csodás kijelentést teszi, hogy ő az ételíxirt fel-találta és képes vele délszaki gyökerek keverésének segítségével, melyeket csak ő ismer és melyekből az ételíxir előállított, a mi gyümölcse az évek óta tartó kutatásának, minden betegséget, mely az emberi testet bántja, meggyógyítani. Semmi kétség, hogy az orvos ez állítása valóság és a csodálatos gyógyítás, melyet naponként eléri, nagyon is mel-léte bizonyít. Elmélet, melylyel előhozakodik, észbeli, széleskörű tapasztalatokon nyugszik, me-lyeket évek óta az orvosi praxisban szerzett. Egyetlen szenvedő se mulasztja el e csodás «ételíxirt», mint a hogy ő nevezi, megpróbálni. Egyes gyógyítások kiválóan figyelemreméltók s majdnem hihetetlenek, ha nem bizonyítanak hitelt érdemlő tanuk.

Az orvosok által feladott betegek családjuknak és barátainak teljes egészségben visszaadattak. Rheumatizmus, neuralgia-gyomor-, máj-, vese-, vér- és lőrbetegségek és hólyagbajok eltűnnek mint hüvelyk ujj. Főfájás, derekfájás, idegesség, hideglelés, aszkia, köhögés, hűlés, katarhis, bron-chitis és minden torok és tüdőbaj vagy más egyéb szervek megjavulnak oly idő alatt, mely egyszerűen csodálatos.

Tisztítja az egész szervezetet, vért és szöve-tekét, az idegek normális erejét visszaadja és az egészség csakhamar ismét helyreáll.

Ára: 6 üveg 6 kor., 12 üveg 10 kor. A szétküldés utánvétel vagy a pénz előleges beküldése mellett vámmentesen történik. Megrendeléseket elfogad Petrovics Miklós, Budapest, IV., Bécsi-utca 2.

Kopaszfejű voltam!

Kevés évvel ezelőtt fejem még kopasz volt. Atyám és nagyapám is kopaszfejűek voltak. Anyám haja természetlő fogva nagyon gyér volt. Kibékültem azon gondolattal, hogy kopaszfejű maradok, míg egy napon, Svajcban való kirándulásom alkalmával, Epstein L. világhírű vegyész Baselből megismerkedtem, ki tölem társalgásunk alkalmával rövidesen azt kérdezte, vajjon nem kívánom-e, hogy dús hajzattal bírjak?

Természetesen felette ki-váncsi lévén, igenlőleg feleltem. Erre elbeszélte nekem, hogy egész életén keresztül a vegyészeti tanulmányozta és különösen a haj betegségekkel foglal-kozott. Szavai megerősí-tésére mindjárt adott is egy doboz «Sámson» nevű hajnövesztőt. Rövid ideig használtam a preparátust. Három hét múlva hajam ujulni kezdett és negyven nap múlva fejem teljesen be volt fedve. A kenőcs egy részét két barátomnak juttattam; az egyiknek, egy nőnek, haja majdnem teljesen kihullott. A hajtalaj erősbülése mindkét esetben bámulatos volt. Ezóta árusítom a «Sámson» pomádét, melyet a felfedezéstől nyerem. Azon helyzetben vagyok, hogy mindkét nemre való egyenlően sikeres erős hatásának százakra menő példákkal szolgálhatok. Nem titkos szer. Nincsen számára fényes etikettám. A hajtalajra való rendkívüli táplálólőreje kivül előnyei a haj növesének felélesztésében és annak fentartásában állanak. Kezeskedem, hogy a bőrre vagy hajra ártalmas alkatrészeket nem tartalmaz. Hogy mindenki szerem értékéről meggyőződhessék, kívánatra bárkinek próbát küldök. Ha azután találja, hogy a haj nőni kezd, csakély árért egy további mennyiséget küldök. 1 doboz 6 korona, 3 doboz 12 korona, 6 doboz 20 korona.

Főelárusító Magyarország részére:
D. SCHÖN
Bécs, VI., Gumpendorferstrasse 35.

Minden olvasónak, ki pontos címét velem tudatja és 20 fillért bélyegben portó gyanánt mellékel, azonnal egy kis próbát ingyen beküldök.

Próba ingyen!

Karcsúság

és egyuttal tartós egészség elérésére tessék használni a növényekből készített **valódi keleti tündér-cseppeket.** Nincs erős test, nincs erős csont, hanem fiatalos nyúltság, tetszetős alak, graciózs formájú test, az életmód változtatása nélkül. Teljesen veszélytelenül soványító kúra. Kellems, egyszerű használati mód. Nem diétetika. Nem gyógyszer. Természetes növénykivonatok, jótállás, hogy az egészségre nincs káros hatással. Természetes hatás. Csak elismerő nyilatkozatok.

Használat után.

Használat előtt.

Ezen orvosi kiválóságoktól jónak talált cseppek nyúlánkká tessék a testet, de az egész-yégre nincs káros hatásuk, mint más készí-menyeknek. Nem hashajtó hatásuk, hanem direkt az emésztésre és a zsírszövet-sejtekre hatnak, az arcvonásokat ifjítják és a testet ruganyossá és erőssé tessék. **Kimaradhatatlan hatá-s** nőnél, férfinnél és gyer-meknél. Egy nagy üveg ára, sokáig eltart, 5 K., 3 üveg 12 K., 6 üveg 20 K. Széki-tés titoktartással utánvételt vagy a pénz előleges beküldése esetén. Megrendeléseket intézendők:

Petrovics Miklóshoz, Budapest, IV., Bécsi-utca 2.

A szép kebel

a legelőkelőbb női báj, melyben a természet a leg-kevésbé békézi. A hűlgyek tehát örömmel fognak értesülni, hogy létezik egy teljesen veszélytelen szer, melylyel a természet szelid módon kény zéríthetjük, hogy e tekintetben kevésbé fukar legyen. Ez az elő-kező hűlgyek előtt már ismeretes szer a **valódi keleti Vénus-balsam**, melyet a leghíresebb orvosok javal-ják és fényleg azon tulajdonsággal bír, hogy a kebleket kifejlészi és újra helyrehozza, a szöveteket erősíti, a vállak csontingrásait elsimítja, a mennyiben a kebleknek egyáltalában bizonyos emelkedést köl-csönöz. Hatás abban áll, hogy a táplálék átváltását plaztikus álla-potha megkönnyíti és elősegíti, mely utóbbiak a kebel táján rakodnak le. A már egyszer elért siker a jövőben minden különös kezelés nélkül fennáll. Előző hatása folytán a **valódi keleti Vénus-balsam** azokivül friss arcszint kölcsönöz, az arcvonásokat szépíti és egészben fiatalít. Minden természet részére hasznos, épp úgy a kifejlődésben levő fiatal leány, mint már teljesen kifejllett asszony számára. Ugyanaz a sovány, hűs-szegény férfiaknál is hasonló szolgálatot tesz. Semmi esetben sem lehet a legkevésbé sem ártalmas az egész-ségre. — Ára egy nagy üvegnek, sokáig eltart, 5 kor., 3 üveg 12 kor., 6 üveg 20 kor. — Széki-tés titoktartás mellett, vámmentesen, után-vétel vagy előleges fizetés ellenében. — Rendelések címzendők:

Petrovics Miklós, Budapest, IV., Bécsi-utca 2.